5.12.2017

Dnro:
1491/04/2017

Liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntö to 7.12.2017 E 99/2017 vp

Viestintäviraston lausunto valtioneuvoston selvityksestä koskien komission tiedonantoa "Laitonta verkkosisältöä vastaan, lisää vastuuta verkkoalustoille"

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Viestintävirastolta lausuntoa valtioneuvoston selvityksestä koskien komission tiedonantoa "Laitonta verkkosisältöä vastaan, lisää vastuuta verkkoalustoille".

Viestintävirasto lausuu valtioneuvoston selvityksestä seuraavaa:

Viestintävirasto tukee valtioneuvoston näkemyksiä koskien esitettyä tiedonantoa. Komission tiedonanto koskee käytännössä kaikkea mahdollista laitonta verkkosisältöä ja se tekee asiakokonaisuudesta erittäin haastavan. Laitonta sisältöä voi olla hyvin monenlaista ja vakavuusastekin on vaihteleva. Tosiasia on kuitenkin, että laiton verkkosisältö on kasvussa ja se luo osaltaan epäluottamusta digitaalisiin palveluihin.

Totta on, että verkkoalustoilla, joiden välityksellä useimmat internetinkäyttäjät nykyään saavat sisällön käyttöönsä, on merkittävää yhteiskunnallista vastuuta: on suojeltava käyttäjiä ja koko yhteiskuntaa sekä estettävä se, etteivät rikolliset ja muut loukkaavaa toimintaa verkossa harjoittavat toimijat pääsisi hyödyntämään alustojen palveluita.

Yksityisyyden suoja ja viestinnän luottamuksellisuus huomioitava

Verkkoalustojen toiminnassa kannustetaan kehittämään ja käyttämään erilaisia automaattisia sisällöntunnistusmekanismeja. Tällöin tulisi kuitenkin huomioida yksityisyyden suojaa ja viestinnän luottamuksellisuutta nauttiva erityinen sisältö (esim. webmail tai verkkoalustalla tarjottavat palvelun sisäiset viestintäpalvelut). Tämän osalta olisi syytä määritellä tarkemmin ne toimenpiteiden rajat sekä säännöt, miten tekninen sisältöanalyysi kohdistetaan tarkoitettuun laittomaan verkkosisältöön.

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications Regulatory Authority

Itämerenkatu 3 A
PL 313
00181 Helsinki
Puhelin 0295 390 100
www.viestintävirasto.fi

Östersjögatan 3A
PB 313, FI-00181
Helsingfors, Finland
Telefon +358 295 390 100
www.kommunikationsverket.fi

Itämerenkatu 3A
P.O. Box 313, FI-00181
Helsinki, Finland
Telephone +358 295 390 100
www.ficora.fi

Toimien vapaaehtoisuutta ja avoimuutta kannatetaan

Verkkoalustojen vapaaehtoisuuteen perustuva lähestymistapa on koettu ainakin verkkotunnustoiminnon osalta toimivaksi. Viestintävirasto on myös CERT-toiminnoissaan saavuttanut eri sektoreilla edistystä tietoturvaa vaarantavien verkkosisältöjen poistoissa verkkoalustojen vapaaehtoisuuteen perustuen. Tähän kokemukseen perustuen Viestintävirasto kannattaa vapaaehtoisuuteen perustua toimia. Lisäksi verkkoalustan ja sen asiakkaan välisessä sopimuksessa on syytä kertoa, milloin ja millainen laiton verkkosisältö voidaan poistaa verkkoalustan toimesta. Tämä onkin mainittu yhtenä avoimuutena lisäävänä toimena komission tiedonannossa.

Digitaalinen rajapinta

Viestintävirasto kannattaa myös sitä, että luotaisiin digitaalinen rajapinta ns. ilmiantojen käsittelyyn ja lainvalvontaviranomaisten pyyntöjen/suositusten/kehotusten käsittelyyn. Tällä hetkellä laittoman verkkosisällön valvonta on jokseenkin hajallaan Suomessa ja voi olla vaikea hahmottaa, mikä taho on toimivaltainen millekin laittomuudelle.

Lopuksi

Kuten komission tiedonannossa on todennut, yhtenäisempi linja paitsi helpottaisi laittomaan verkkosisältöön puuttumista myös hyödyttäisi digitaalisten sisämarkkinoiden kehittymistä ja kansalaisten luottamusta digitaalisiin palveluihin.